VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 97)**

z dnia 27 września 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 97)

27 września 2017 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Piotrowicza (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– uchwałę Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (druk nr 1840).

W posiedzeniu udział wzięli: **Łukasz Piebiak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski, Dawid Ożóg** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Nykiel** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Stwierdzam, że Komisja dysponuje niezbędnym kworum. W porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia mamy rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, druk nr 1840. Uchwała dotyczy trzech poprawek wprowadzonych do ustawy, nad którą wcześniej pracowaliśmy.

Bardzo serdecznie witam przybyłych na dzisiejsze posiedzenie gości. W szczególności bardzo serdecznie witam pana ministra Łukasza Piebiaka podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości. Witam pana Marcina Uliasza głównego specjalistę sędziego w Departamencie Legislacyjnym. Witam pana Pawła Dzienisa głównego specjalistę sędziego w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji. Bardzo serdecznie witam panie i panów posłów, mecenasa z Biura Legislacyjnego oraz sekretarzy Komisji. Serdecznie wszystkich państwa witam.

Czy są uwagi do zaproponowanego porządku dziennego posiedzenia? Skoro nie słyszę uwag, to stwierdzam, że Komisja zaakceptowała zaproponowany porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia. Pani senator Lidii Staroń nie ma. Informowała mnie, że ze względu na zły stan zdrowia nie będzie mogła pojawić się na posiedzeniu Komisji. Przystępujemy zatem do rozpatrzenia poprawek.

Senat zaproponował trzy poprawki. Poprawka pierwsza: w art. 1 w pkt 2, w art. 49b w ust. 3 w zdaniu pierwszym po wyrazach „w wyznaczonym terminie" dodaje się wyrazy „który nie może być krótszy niż 14 dni od dnia doręczenia wezwania". Czy ktoś z państwa chciałby w tej sprawie zabrać głos? Jeżeli nie, to przystąpimy do głosowania. Nikt do głosu się nie zgłasza, a zatem przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki pierwszej proponowanej przez Senat? (14) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Poprawka druga: w art. 1 w pkt 2, w art. 49b w ust. 3 po zdaniu drugim dodaje się zdanie w brzmieniu: „Jeżeli dłużnik dobrowolnie wykonał obowiązek po wyznaczonym terminie, nie później niż trzy dni przed planowanym wykonaniem tytułu wykonawczego, uiszczona przez wierzyciela opłata tymczasowa staje się opłatą ostateczną.". Czy ktoś z państwa chciałby w tej sprawie zabrać głos? Nikt do głosu się nie zgłasza. Przystępujemy zatem do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (15) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że poprawka została pozytywnie zaopiniowana.

Przystępujmy do rozpatrzenia poprawki trzeciej. W art. 2 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu: „W przypadku, o którym mowa w ust. 4, pobraną różnicę między opłatą stałą ustaloną na podstawie art. 50, art. 51 i art. 54 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, a opłatą ustaloną na podstawie art. 49b ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 komornik sądowy zwraca wierzycielowi w zakresie, w jakim nie otrzymał zwrotu jej równowartości od dłużnika, a pozostałą część – dłużnikowi.”. Ponadto w art. 2 skreśla się ust. 6 i 7. Czy w tej sprawie ktoś z państwa chciałby się wypowiedzieć? Proszę bardzo, pan mecenas z Biura Legislacyjnego.

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Biuro Legislacyjne ma wątpliwości co do zasadności tej poprawki. Od razu powiem, że poprawka ma charakter merytoryczny, a nie legislacyjny. Z uzasadnienia do uchwały Senatu wynika, iż poprawka ma na celu uproszczenie rozliczeń w razie poniesienia przez wierzyciela opłaty stałej zgodnie z dotychczasowymi przepisami. Biuro ma wątpliwości dwojakiego rodzaju. Pierwsza wątpliwość dotyczy końcówki ust. 5a, gdzie Senat proponuje, ażeby komornik sądowy zwracał wierzycielowi w zakresie, w jakim nie otrzymał zwrotu jej równowartości od dłużnika, a pozostałą część – dłużnikowi. Chodzi oczywiście o opłatę. Mamy pewną wątpliwość, czy przepis powinien zakładać, iż jakąkolwiek część opłaty należałoby przekazywać dłużnikowi, skoro ust. 5a dotyczy przypadku, o którym mowa w ust. 4. Natomiast przypadek, o którym mowa w ust. 4 art. 2, to przypadek kiedy nie zostało jeszcze wydane postanowienie na podstawie art. 770 k.p.c., a co za tym idzie, naszym zdaniem, dłużnik nie poniósł żadnej opłaty. Dlatego też nie widzimy uzasadnienia do zwracania dłużnikowi części opłaty poniesionej przez wierzyciela w takiej właśnie sytuacji. W związku z tym, że Senat powiązał ust. 5a z ust. 4 poprzez początki ustępów, to w przypadku, o którym mowa w ust. 4, takie wątpliwości się rodzą.

Druga wątpliwość, którą ma Biuro, dotyczy skreślenia ust. 6 i 7. Otóż ust. 6 dotyczy innej sytuacji faktycznej niż ust. 4. W ust. 4 mowa jest o dobrowolnym wykonaniu obowiązku przez dłużnika, natomiast do 22 października nie doszło do wykonania prawomocnego postanowienia wydanego na podstawie art. 770 k.p.c. Ust. 6 tego artykułu mówi o sytuacji, gdy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy komornik przeprowadził egzekucję poniesionych przez wierzyciela kosztów na podstawie prawomocnego postanowienia z art. 770 k.p.c. Mamy wątpliwość, czy skreślenie ust. 6 i 7 nie spowoduje pewnej luki w przepisach przejściowych, które nie będą obejmowały takiego typu przypadku, o którym mowa w ust. 6. Odesłanie w ust. 5a do ust. 4 wskazuje tylko i wyłącznie, iż ustęp dodawany obejmie sytuację z ust. 4. Jeśli można, to chcielibyśmy prosić o ewentualne ustosunkowanie się do tych wątpliwości.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. O głos prosił pan przewodniczący Andrzej Matusiewicz. Proszę bardzo.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Ja mam pytanie do pana mecenasa. Jak ta poprawka się ma i czy nie ma kolizji odnośnie do przepisów ustawy o kosztach komorniczych, którą będziemy procedować podczas prac podkomisji 3 października?

Legislator Łukasz Nykiel:

Jeśli można, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, to Biuro abstrahuje już od wątpliwości, które zgłaszało na etapie prac w Komisji, co do retroaktywności przepisów przejściowych i te wątpliwości podtrzymujemy. To jest uwaga pierwsza. Natomiast odpowiadając na pytanie pana posła, to rzeczywiście procedowany jest w Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka projekt ustawy o kosztach komorniczych. Zarówno ten projekt, jak i ustrojowy projekt o komornikach sądowych, który zakłada uchylenie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, która jest nowelizowana tym projektem czy tą ustawą, która została już przyjęta przez Sejm i do której są poprawki… Należy wskazać, iż rozwiązania, które są zawarte w ustawie o kosztach komorniczych, odbiegają od tych rozwiązań, które zawarte są w ustawie o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Rzeczywiście zasadnym jest pytanie pana posła, czy przyjęcie ustawy

o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z takimi przepisami przejściowymi, nie powinno powodować doregulowania kwestii wpływu przepisów przejściowych ustawy nowelizującej w ustawie o kosztach komorniczych? Natomiast to jest uwaga zgłaszana na etapie prac legislacyjnych nad projektem ustawy o kosztach komorniczych i na tym etapie procesu legislacyjnego, czyli przyjmowania bądź odrzucania poprawek Senatu, więc tutaj już ani Wysoka Komisja, ani Sejm tej ewentualnej kolizji nie rozwiąże. Natomiast rzeczywiście przy procedowaniu ustawy czy projektu ustawy o kosztach komorniczych, będzie wymagało to zastanowienia. Podczas spotkań roboczych z Ministerstwem Sprawiedliwości dotyczących projektu ustawy o kosztach komorniczych, tego rodzaju kwestia również się pojawiła. Na tym etapie nie możemy więc nic więcej zrobić, natomiast Biuro podtrzymuje te dwie wątpliwości i jeżeli można, to bardzo proszę, aby zostały one wzięte pod uwagę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pan poseł Waldemar Buda, proszę.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Chciałbym zapytać ministerstwo o tę ostatnią poprawkę. Znamy treść skreślanego ust. 5 i 6, natomiast pytanie jest takie, czy rzeczywiście jest tak, że nie ma w przyrodzie takiej sytuacji, w której to dłużnik musiałby się rozliczyć z wierzycielem, bo jeśli nie, to dopiero komornik zwracałby opłatę dłużnikowi. Czy takie sytuacje występowały? Ja rozumiem, że my się odnosimy do starej konstrukcji opłaty, a przy starej konstrukcji opłatę wpłacał wierzyciel i nie była ona zwracana przez dłużnika, bo to było później windykowane, więc jakiej sytuacji to dotyczy?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuje bardzo. Proszę przedstawicieli ministerstwa o odpowiedź.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Łukasz Piebiak:

Panowie przewodniczący, Wysoka Komisjo, wedle mojej wiedzy, tak jak pan przewodniczący Buda powiedział, takie sytuacje może niezbyt często, ale zdarzały się i mogą się zdarzyć. W związku z tym wydaje się, że propozycja senacka jest jak najbardziej uzasadniona i dlatego przychylamy się do…

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Tam ktoś rozmawia, panie przewodniczący. Ja nie wiem, czy to nie urąga powadze naszych obrad. Pan minister mówi, a tam jakaś grupa prowadzi sobie…

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Niech pan już powie po nazwisku, naprawdę.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Nawet nie muszę mówić po nazwisku, bo wiadomo kto.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

No kto?

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Pawłowicz.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ustalimy tę grupę. Podejmiemy takie działania po obradach Komisji.

Podsekretarz stanu w MS Łukasz Piebiak:

Dobrze. Jeżeli zaś chodzi o szczegóły i jeśli Wysoka Komisja jest nimi zainteresowana, to pan sędzia Dzienis jest w tym zakresie większym specjalistą ode mnie. Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to uzupełni on moją wypowiedź.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę.

Główny specjalista w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji MS Paweł Dzienis:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Paweł Dzienis sędzia delegowany do Ministerstwa Sprawiedliwości. Jeżeli chodzi o zgłoszone wątpliwości, to my jesteśmy za tym, żeby poprawka Senatu została przyjęta. Przede wszystkim z tego powodu, że ona składa się z dwóch elementów. Zakłada się skreślenie ust. 6 i 7, co akurat w naszej ocenie jest dobrym rozwiązaniem, dlatego że tak jak wcześniej były podnoszone wątpliwości co do naruszenia zasady dotyczącej działania prawa wstecz przez te przepisy, to dzięki skreśleniu tych ustępów nie będziemy podważać nie tylko prawomocnych orzeczeń, ale również takich, które zostały już wyegzekwowane.

Natomiast jeżeli chodzi o pierwszą wątpliwość, dotyczącą ust. 5a, to tak jak już to powiedział pan minister, rzeczywiście mogą zdarzyć się takie przypadki, kiedy to dłużnik dobrowolnie zwrócił część opłaty wierzycielowi i wówczas przepis ust. 5a będzie miał zastosowanie. Nie będą to liczne przypadki, ale mogą się one zdarzyć. Natomiast chcę jeszcze zwrócić państwa uwagę na sposób rozumienia art. 2 ust. 4. W przepisie tym jest mowa o tym, że dobrowolne wykonanie obowiązku przez dłużnika w warunkach określonych w art. 49b ust. 3 nastąpiło przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, którą teraz procedujemy, czyli że dłużnik dobrowolnie wyprowadził się przed dniem wejścia w życie ustawy, natomiast do 22 października, czyli daty wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, nie doszło do wykonania prawomocnego postanowienia. To, że ustawodawca czy projektodawca posługuje się określeniem, że „nie doszło do wykonania prawomocnego postanowienia”, naszym zdaniem obejmuje przypadki, kiedy postanowienie zostało przymusowo zrealizowane, czyli wyegzekwowane przez komornika, jak również wtedy, kiedy dłużnik dobrowolnie zwrócił należną część opłaty wierzycielowi. To jest jedna uwaga.

Druga uwaga jest taka, iż przepis stanowi, że do 22 października nie doszło do wykonania postanowienia o kosztach. Pojawia się zatem pytanie, co dzieje się w sytuacji, kiedy po 22 października doszło do wykonania prawomocnego postanowienia? W sytuacji uchylenia ust. 6 i 7, który teraz nam na to pytanie odpowiada, ust. 4 należy właśnie rozumieć w ten sposób, że tylko do daty wydania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego nie dochodzi do wykonania wydanego przez komornika postanowienia o kosztach, natomiast jeżeli doszło do jego wykonania po 22 października, to również ust. 4 i proponowana poprawka w ust. 5a, będą miały zastosowanie. Czyli jeżeli dłużnik zapłaci po 22 października, bądź dojdzie do wyegzekwowania takiego postanowienia komornika, to jak najbardziej ust. 5a będzie miał zastosowanie, czyli komornik będzie musiał zwrócić wierzycielowi część opłaty, a część, którą zapłacił dłużnik – dłużnikowi. Dziękuję, to tyle.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Po tych wyjaśnieniach przystąpimy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki trzeciej? (16) Kto jest przeciw? (1) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że poprawka uzyskała wymaganą większość.

Proponuję, aby w dalszym ciągu sprawozdawcą był pan poseł Waldemar Buda. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja zaakceptowała tę kandydaturę. Sprzeciwu nie słyszę, a zatem pan poseł Waldemar Buda będzie reprezentował Komisję podczas posiedzenia plenarnego.

Drodzy państwo, wobec wyczerpania porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia, zamykam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Bardzo serdecznie dziękuję wszystkim państwu za udział w obradach.